

odběhla, nelze jí se zřetelem k okolnostem tohoto případu právem vytýkati nedostatek potřebného opatření psa. Nemohla se nadíti, že pes, uzavřený ve světnici, za prvním žalovaným vyběhne a kdyby se toho byla nadála, mohla předpokládati, že Jan D. psa zadrží (§ 1297 obč. zák.). Spolužalované Františce D. nelze přičítati nějaké zavinění na neopatření psa již proto, že v té době nebyla doma a doma byli ostatní dva členové domácnosti. Dodati jest, že názor dovolatelův, že odpovídají všichni žalovaní podle § 1320 obč. zák. nedílně i v tom případě, že by jeden z nich opomenul psa opatřiti, nemá opory v zákoně. Předpoklady § 1301 obč. zák. pro ručení několika osob za škodu protiprávně způsobenou nejsou tu dány.

Čís. 14673.

Pojišťovací smlouva.

Výpověď pojistného poměru daná jednatelem pojištěného společenstva.

(Rozh. ze dne 2. listopadu 1935, Rv II 974/33.)

Proti žalobě na zaplacení pojistných premií namítlo žalované společenstvo, že premie jsou žalovány za dobu, kdy pojišťovací smlouva zanikla řádnou výpovědí danou jménem a na jeho příkaz jednatelem Antonínem P-em, takže žaloba je neodůvodněna. **P r v ý s o u d** uznal o mezitímním návrhu určovacím, že pojišťovací smlouva netrvá po právu. **D ů v o d y:** Antonín P. byl na základě usnesení ředitelstva žalovaného společenstva zmocněn, aby jako jednatel žalovaného vypověděl u žalobkyně pojistku. Učinil tak jménem žalovaného dopisem ze dne 20. září 1932 a ke svému podpisu připojil označení: jednatel. Výpověď se stala včasné a platné a učinil ji jednatel žalovaného jako jeho zmocněnec; ve výpovědi uvedl číslo pojistky s výslovným prohlášením »Vypovídáme pojistku«, z čehož jasně plyne, že nejednal svým jménem, kterážto okolnost plyne také z toho, že se podepsal jako jednatel. Žalobkyně proto musela věděti, o jakou pojistku a o kterou smluvní stranu jde, což ostatně jest zřejmé z dopisu ze dne 13. ledna 1933, v němž obrací se na žalované společenstvo, uvádějíc přesnou jeho adresu a číslo pojistky. Ostatně, kdyby žalobkyně měla ohledně sporné výpovědi nějaké pochybnosti, bylo její povinností, aby se ihned po doručení výpovědi ze dne 20. září 1932 obrátila na žalované společenstvo s dotazem o vysvětlení, jak toho žádá poctivost v obchodním styku, a nikoliv nechati kritickou lhůtu po dojití výpovědi uplynouti, a teprve potom vyvozovati z toho důsledky ve svůj prospěch. Nehledě k tomu jest soud přesvědčen, že výpověď smlouvy pojišťovací jest platná již proto, že dopisem ze dne 25. ledna 1933 žalované společenstvo schválilo výpověď danou Antonínem P-em jako jeho jednatelem, při čemž tento dopis byl podepsán ve smyslu stanov žalovaného společenstva firmanty a opatřen razítkem žalovaného společenstva, takže žalobkyně nemohla mít pochybnosti o platném projevu žalovaného společenstva. **O d v o l a c í** s o u d vyslovil, že pojišťovací smlouva trvá po právu. **D ů v o d y:** Podle § 17 zák. o hosp. spol. určují stanovy hospodářských společen-

stev, kdo podpisuje projevy vůle představenstva, jež se tím stanou projevy vůle družstva. Podle stanov žalovaného družstva zastupuje družstvo soudně i mimosoudně ředitelstvo se všemi právy, která jemu zákonem čís. 70/73 ř. z. jsou vytknuta, a podpisuje družstvo; podpis za družstvo děje se tím, že podpisující pod firmou družstva připojí svá jména. Právní závazky družstva vůči třetím osobám jsou jen tehdy platny, podepíší-li se dva členové ředitelstva. Podle tohoto doslovu stanov dopis Antonína P-a podepsaný jen jeho jménem, byť s dodatkem jednatel, nebyl projevem vůle žalovaného družstva a je právně bez významu. Podle doslovu dopisu toho Antonín P. neohlašoval vůli družstva pojistku vypovědět ani jako zmocněnec, ani jako posel, kdyby už snad i písemné poselství se připustilo, neboť v obou případech byl by musel pisatel dopisu sdělit žalobkyni, že družstvo ve schůzi svého ředitelstva nebo výboru pořádané určitého dne se usneslo vypovědět žalobkyni pojišťovací smlouvu a že on byl zmocněn, po případě vyslán, aby výpověď oznámil. Žalobkyně, obdrževši dopis Antonína P-a ze dne 20. září 1932, nebyla povinna dotazovati se pisatele, o co se jedná, třebaže pisatel v dopise uvedl číslo pojistky, neboť nelze obchodní styky zatěžovati vadnými dopisy, jimiž adresáti by byli obtěžováni a zdržováni. Pisatel porušil svoji statutární povinnost opatřit dopis firmou družstva a dát jej podepsat ještě jedním členem ředitelstva. Bylo by v neprospěch i družstevnictví samého, kdyby se takové nedbání stanov a zákona mělo promíjeti na účet třetích a následky neměly stihnouti toho, kdo se poklesu dopustil. Vždyť ustálení takových protistatutárních projevů jednotlivých členů ředitelstva jménem družstva by nutně vedlo k rozvratu v družstevnictví a k nejistotě ve styku s družstvy, jež by mohla mít v zápětí velké škody ať družstev, ať jejich komitentů, ač by ji zavinil ten, kdo stanovy porušil. Dopisu ze dne 25. ledna 1933 nelze přikládati významu, jaký mu dává napadený rozsudek, neboť jím prohlásilo ředitelství žalovaného družstva, že dává pisateli Antonínu P-ovi absolutorium z poklesku jeho proti stanovám, ale to nemůže založiti nějaký právní poměr k žalobkyni pro dobu dopisu ze dne 20. září 1932. Družstvo tu sice prominulo Antonínu P-ovi, že odeslal dopis, který nebyl řádným projevem vůle družstva, ale nikde není ani tvrzeno, že poklesek ten prominula žalobkyně s účinností od 20. září 1932.

N e j v ý š š í s o u d obnovil mezitímní rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y :

Antonín P. byl na základě usnesení ředitelstva žalovaného společenstva zmocněn, aby jako jeho jednatel vypověděl pojistku. Nelze proto v souvislosti s tím dospěti k závěru, že ředitelství žalovaného společenstva pouze prominulo Antonínu P-ovi, že odeslal dopis, který nebyl řádným projevem společenstva, a že dopis ten nemohl založiti nějaký právní poměr k žalobkyni pro dobu dopisu ze dne 20. září 1932. Naopak ze souvislosti té plyne, že ředitelství žalovaného společenstva dalo Antonínu P-ovi plnou moc k výpovědi pojistky a že výpověď ze dne 20. září 1932, doručená dne 22. září 1932, se stala z usnesení celého ředitelstva. Po právní stránce (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) jde o otázku, zda Antonín

P., jenž byl ředitelstvím žalovaného společenstva zmocněn vypovědět pojistku, učinil výpověď takovým způsobem, aby měla proti pojišťovně právní účinky. Antonín P. se v písemné výpovědi ze dne 20. září 1932 ovšem neodvolal na zmocnění k výpovědi, dané mu ředitelstvím žalovaného společenstva, a šlo by proto o tajnou plnou moc, která podle § 1017 poslední věty obč. zák. nemá na práva osob třetích žádného vlivu. Avšak hned po obdržení dopisu musila pojišťovna zřejmě seznati, že dopis jest podepsán jednatelem bez vyznačení firmy společenstva, a mohla se ihned podle čísla pojistky ve výpovědi uvedeného přesvědčiti, že jde o pojistku žalovaného společenstva a že Antonín P. dává výpověď jako jednatel, nikoliv jako osoba soukromá vlastním jménem. Musilo jí proto býti zřejmě nápadným, proč a z jakého důvodu jednatel, k výpovědi snad neoprávněný, sám o své újmě dává výpověď. Vznikly-li tyto důvodné pochybnosti u žalující pojišťovny, bylo její povinností podle zásady o poctivosti styků (§ 914 obč. zák.), aby je bez průtahů žalovanému společenstvu oznámila a dala mu tak příležitost, aby mohlo věc včas vysvětliti, a neměla čekati, až uplyne výpovědní lhůta, a dlouho po ní teprve dopisem ze dne 13. ledna 1933 prohlásiti, že výpověď na vědomí neběře z důvodů, které jí byly známy a mohly jí při řádné dbalosti býti známy hned při obdržení výpovědi. Jednala-li tak, jednala obmyslně (§ 326 obč. zák.) a zavdala svým dlouhým mlčením podnět k důvodnému přesvědčení žalovaného společenstva, že bere výpověď jako řádně danou na vědomí (§ 863 obč. zák.). Rozhodným jest pro třetí neobmyslnou osobu projev, jakým kdo vůli svou vyjadřuje na venek, nikoliv vnitřní neprojevená a jen zamýšlená vůle, a nemohla proto pojišťovna svůj mlčky učiněný projev po tak dlouhé době účinně odvolati. Jest proto pokládati pojišťovací smlouvu v pojistce čís. 70096 výpovědi za zrušenou.

Čís. 14674.

K § 70 vládního nařízení čís. 15/27 Sb. z. a n.

Vládní nařízení čís. 96/30 Sb. z. a n. má moc zákona.

(Rozh. ze dne 7. listopadu 1935, R I 1123/35.)

Žalobce (hradlař) byl dán dnem 1. října 1930 do pense a za základ pro vyměření pense byla vzata doba 29 roků 9 měsíců, k níž bylo ještě připočteno pět válečných půlletí. Proti tomuto výměru podal žalobce námítky a stížnost k ministerstvu železnic, v nichž uváděl, že mu bylo neprávem přiznáno jen 5 válečných půlletí a že nebyl poučen o opravných prostředcích. Ježto námítky i stížnost jeho byly odmítnuty výnosy ředitelství státních drah v P. pro opožděnost, domáhá se žalobou, že čsl. stát jest povinen započítati mu za účelem vyměření pensijních požitků mimo pět válečných pololetí již započítaných ještě dalších pět válečných pololetí za kalendářní roky 1914, 1915, 1916, 1917 a 1918, celkem tedy 10 válečných pololetí či 5 válečných roků a podle toho znovu upravit pensijní požitky. P r v ý s o u d uznal podle žaloby. O d v o l a c í s o u d žalobu odmítl. D ů v o d y: Podle ustálené judikatury